

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 36

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 40

v inozemstvu 60

SLOVENEK

Cene inseratov:

Enostolpna petstna vrsta
mali oglasi po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 3.— in 4.—,
oglasil v uredniškem delu
vrstica po Din 6.—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenredno
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poština plačana v polovini

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnitva 328.**Političen list za slovenski narod.**Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.565, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.**Seja vodstva SLS.**

Ljubljana, 3. marca.

Centralistična korupcija dozoreva in, če nas vsi znaki ne varajo, se bliža svojemu zaslužnemu koncu, počasi sicer, za mnoge sicer propočasi pa vendar sigurno, kakor bolno jabolko, na katerem črv gloda, dokler ne odpade in ne segnijo. Slovenska ljudska stranka je kot prva začela borbo proti centralistični korupciji; zanjo je bila ta borba v toliko olajšana, ker si je ohranila povsod čiste roke in je bila v borbi proti korupciji povsod dosledna. Ona je bila pa tudi prva, ki je s svojo taktiko, brez ozira na desno in levo, pokazala pravo pot, ki more voditi do uspeha, pokazala pa tudi na sredstva, ki morejo voditi borbo do uspešnega zaključka. Ne samo vsled svojega programatičnega, resnično demokratičnega načela, da mora ljudska volja povsod po celi državi priti do svoje veljave, da morajo biti vsi državotvorni narodi, tako Slovenci kot Hrvati in Srbi, v vsakem oziru enakopravni, nego tudi vsled vsakdanje izkušnje, da je boj za enakopravnost v centralistično urejeni državi brezuspešen, je napovedala centralizmu, viru strankarskega absolutizma in krivice, boj na življenje in smrt. Zanj je obstajalo je vprašanje: Ali sodelovanje v centralistični vladi, kamor so jo vedno vabili in so ji bila vrata vsak dan odprta, da bi mogla stranka za Slovenijo čimveč izbiti in se uspešneje boriti proti krivicam, ki jih je zadajal centralizem prečasnim pokrajnam in slovenskemu narodu. Ali pa to polovičarsko borbo s polovičarskimi uspehi odkloniti in z zdravilno ostrino udariti na korenino vsega zla. V prvem slučaju bi se reklo samo brezupno mašiti posamezne neštevilne luknje, iz katerih prihaja povodenj pogubonosnega centralizma, podaljšati mu življenje za miloščne in drobtine z državne mize, dokler ne bi se nekega dne pokazalo, da je naša kultura ubita, gospodarstvo na tleh in ljudstvo tropa beračev. Slovenska ljudska stranka ni niti za trenutno oklevala. Pustila je kričati korupcioniste, ki bi si bili radi samo napolnili svoje žepe z državnim denarjem in so zato vpili, da je taktika Slovenske ljudske stranke neplodna. Vsi ti kričači dajejo belgr. centralistom samo potuho in na te potuharje se režimovci ves čas sklicujejo. Na te ljudi in njihovo kupljeno časopisje se SLS ni ozirala, marveč je šla z odkritim vizirjem in jasnim, avtonomističnim programom v borbo proti močnejšemu centralizmu, ki je imel oporo tudi v centralističnih strankah v Sloveniji. To borbo vrši povsod, doma in v parlamentu; poudarjamo »v parlamentu«, ker je le tam mogoče to borbo izbojevati.

To so bile idejne vodnice SLS v njenem taktičnem postopanju in prožeti teh misli so se zbrali danes v Ljubljani člani vodstva Slovenske ljudske stranke, v politični borbi izkušeni možje, ki so vodilni zastopniki stranke v posameznih krajih in okrajih cele Slovenije.

Seja vodstva SLS se je vršila v dvorani Rokodelskega doma. Navzočih je bilo tudi nekaj narodnih poslancev. Predsednik Kmet. zveze za Slovenijo, je vodil sejo. Izbrpno je poročal o parlamentarnem položaju in o snovanju opozicijskega bloka načelnik stranke in Jugoslovanskega kluba dr. Korošec. Po njegovem preglednem in podrobnem poročilu se je razvila prav živahna debata, v kateri so se ventilirale bolj v informativne svrhe razne možnosti parlamentarnega razvoja in so se obravnavali dosedanja razgovori z zastopniki strank, ki naj bi ustvarile opozicijski blok v narodni skupščini. Na temelju soglasno izvenrednih izjavljanj posameznih govornikov je bil od dr. Brejca števljen slednji predlog v obliki resolucije, ki je bil soglasno sprejet in je verno ogledalo mišljenja vodstva SLS.

RESOLUCIJA

se glasi:

Vodstvo SLS vzame poročilo strankinega načelnika z odobravanjem na znanje. Vodstvo z obžalovanjem konstatira, da je sedanji samosrbski centralistični vladni sistem tako v zunanji kakor notranji politiki države pokazal svojo popolno nesposobnost, da je s sramotno izročitvijo Reke Italiji oškodoval življenske interese države in ugled iste pred zunanjim svetom, da nima ne volje ne smisla za zaščito naših narodnih manjšin v inozemstvu, da je s svojo notranjo politiko storil vse, kar vzbuja nezadovoljnost in nevoljo ljudstva, da uganja in ščiti najgršo korupcijo, da brez stvarne potrebe, samo iz političnih nagibov, s parcelacijo Slovenije in Hrvatske razbija stare upravne edinice in stari, uživiljeni in dobri upravni red, da s kulukom in tudi drugače uvaja reakcijske, kulturne države nevredne upravne metode, da s krivičnim in nesocijalnim davčnim sistemom ubija blagostanje ljudstva in njegove gospodarske vire, usiljevanjem srbsčine in cirilice v šoli, uradu in javnem življenju žali naš narodni čut in ponos, zavira naš naravni narodni in kulturni razvoj in obetno otežuje javno upravo itd. itd.

Vse to dokazuje, da iz tega nevdružnega in nevrednega kaosa vodi samo fundamentalna reorganizacija države na avtonomistični bazi, ko se bodo avtonomni slovenski, hrvaški in srbski narod sami vladali vsak po svojih prilikah in kulturnih potrebah. Zato vodstvo SLS poziva svojo parlamentarno delegacijo, da započeto, nam proti naši volji vsiljeno borbo brezobzirno in energično nadaljuje, dokler svojega cilja ne doseže in da se pri tem poslužuje vseh možnih in dovoljenih sredstev, čijih izbira z zaupanjem njej prepušča.

Po sprejetju resolucije so se obravnavala še razna aktualna vprašanja. Med drugim so člani vodstva izražali svojo zahvalo Jugoslovanskemu klubu za odločno njegovo borbo proti zloglasnemu kuluku in ugotovili, da je le nastopu naše parlamentarne delegacije pripisati, da se kuluk še ne izvaja. Ostro so obsodili lažnivo gonjo slovenskega demokratičnega časopisa. Nato je bila seja zaključena, ki je trajala od polenajstih do ene popoldne.

Plenarna seja hrvatskega narodnega zastopstva.**PROTEST PROTI RIMSKEMU SPORAZUMU. — TAJNE KLAVZULE SPORAZUMA. — IZROČITEV POVERILNIC.**

Zagreb, 3. marca. (Izv.) O včerajšnji plenarni seji hrvatskega narodnega zastopstva je bil izdan naslednji komuniké:

V nedeljo, dne 2. marca, se je vršila v Zagrebu od pol 9. dopoldne do 2. popoldne 8. seja hrvatskega narodnega zastopstva, katere se je udeležilo 62 poslancev. Seji je predsedoval podpredsednik HRSS poslanec Juro Valečić. Tajnik dr. Krnjević je sporočil navodila Stjepana Radića, podpredsednika dr. Maček pa je podal obširno poročilo o političnem položaju. Po vsestranski debati je bilo predsedstvu dano pooblastilo, da ne menja o dosedanje politike in v glavnem tudi ne taktike, ukrene takoj vse, da se zruši sedanja koruptivna belgrajska vlada in da se pripravijo nadaljni pogoji za samoodlobo hrvatskega naroda.

Sprejeti so bili sledeči sklepi: Protest hrvatskega narodnega zastopstva proti sporazumu med belgrajsko in rimsko vlado, s katerim se razveljavlja rapalska pogodba od 20. novembra 1920 in s katerim se uničuje samostojnost reške države, ki je sedaj izročena Italiji. Hrvatsko narodno zastopstvo na svoji 8. redni seji, ki se je vršila v Zagrebu dne 2. marca, soglasno protestira proti rimskemu paktu, proti razveljavanju rapalske pogodbe, proti ukinjenju samostojne reške države in proti izročitvi njenega ozemlja Italiji. Rapalska pogodba je registrirana pri Društvu narodov. Rimski in belgrajska vlada sta napram Reki zagrešili zločin nasilja in dejansko kršili samoodlobo prebivalstva reške države, ki ima izvoljeno narodno zastopstvo in tudi zakonito vlado, ki je že vršila svoje funkcije.

Z rimskim sporazumom so pa tudi zelo prizadeti življenski interesi Hrvatske države, ki obstoja pravno kot neodvisna država že od 20. novembra 1918. To neodvisnost Hrvatske države je priznala tudi Srbija. Pravice Hrvatske do Reke so bile priznane v londonskem paktu od dne 26. aprila 1915. Reko so priznale Hrvatski zavezniške evropske velesile Rusija, Anglija, Francija in Italija. Uničenje neodvisnosti reške države pomenja mednarodni zločin.

Dne 27. januarja 1924 v Rimu sklenjena pogodba vsebuje tudi dve tajni klavzuli, ki ogrožata mir na Balkanu, po celi Evropi in na vsem svetu. Ti klavzuli se glasita: 1. V slučaju notranjih nemirov v kraljevini SHS se Italija obveže, da pošlje v njeno ozemlje svoje čete, če bo za to naprošena. V vsakem slučaju pa bo ostala Italija napram Belgradu v dobrohotni nevtralnosti. 2. Italija dovoljuje kraljevini SHS, da v

ITALIJANSKI POSLANIK PRI KRALJU.

Belgrad, 3. marca. (Izv.) Novi italijanski poslanik general Boldero je bil danes v svečani avdienci sprejet od kralja in mu je ob tej priliki izročil svoja booblastilna pisma.

nomistični bazi, ko se bodo avtonomni slovenski, hrvaški in srbski narod sami vladali vsak po svojih prilikah in kulturnih potrebah. Zato vodstvo SLS poziva svojo parlamentarno delegacijo, da započeto, nam proti naši volji vsiljeno borbo brezobzirno in energično nadaljuje, dokler svojega cilja ne doseže in da se pri tem poslužuje vseh možnih in dovoljenih sredstev, čijih izbira z zaupanjem njej prepušča.

Po sprejetju resolucije so se obravnavala še razna aktualna vprašanja. Med drugim so člani vodstva izražali svojo zahvalo Jugoslovanskemu klubu za odločno njegovo borbo proti zloglasnemu kuluku in ugotovili, da je le nastopu naše parlamentarne delegacije pripisati, da se kuluk še ne izvaja. Ostro so obsodili lažnivo gonjo slovenskega demokratičnega časopisa. Nato je bila seja zaključena, ki je trajala od polenajstih do ene popoldne.

ugodnem času zasede Solun in njegovo zaledje. V zamenjavo za to pa dovoljuje kraljevina SHS Italiji teritorialne koncesije v Dalmaciji.

Prva klavzula je naperjena proti Makedoniji. Belgrajska vlada nikakor neče vpoštovati okolnosti, da je bila Makedonija predmet garancij, ki so jih v Londonu priznale Francija, Anglija in Združene države v Ameriki. Druga tajna klavzula je naperjena proti življenjskim interesom Hrvatske in hrvatskega naroda in proti interesom Dalmacije, kjer živi 84 odstotkov Hrvatov, 15 odstotkov Srbov in 1 odstotek Italijanov. Vsa dalmatinska mesta razen Zadra, ki je že odstopljen Italiji, in Dubrovnika, ki je srbski, so popolnoma hrvatska.

Komuniké izjavlja, da je hrvatsko narodno zastopstvo trdno prepričano, da bo Društvo narodov postalo vrhovni regulator mednarodnih sporov in vpoštvalo pravo samoodlobo hrvatskega naroda in da bodo Rusija, Anglija in Amerika odstranile krvavo krivico, ki se vrši nad hrvatskim narodom in ki bje v oči vsej evropski kulturi.

Zagreb, 3. marca. (Izv.) Na včerajšnji plenarni seji poslancev HRSS je govorila večina poslancev in so vsi soglasno odobrili dosedanje delo predsedništva HRSS, tako da je zaupnica predsedništvu HRSS z ozirom na dosedanje delo izrečena soglasno. Vsi navzoči poslanci so prinesli s seboj poslanske poverilnice, katere so po seji izročili predsedništvu, ki bo pozvalo, kadar bo potrebno, določeno število poslancev, da pridejo v narodno skupščino.

SESTANEK DR. KOROŠCA Z DR. MAČKOM.

Zagreb, 3. marca. (Izv.) Vaš dopisnik je zvedel, da se nocoj sestane z dr. Korošcem, ki potuje skozi Zagreb v Belgrad, podpredsednik HRSS dr. Maček, ki bo dr. Korošcu poročal o poteku plenarne seje HRSS in se z njim dogovoril glede izročitve poslanskih poverilnic in o tekočih poslih, ki se bodo vršili prihodnje dni v Belgradu. Jutri zvečer potuje v Belgrad en član predsedništva HRSS, ki bo nesel s seboj vse poslanske poverilnice, da jih tekom srede izroči v verifikacijo. O tem, koliko poverilnic bo izročil, bo odločil dotični član predsedništva po dogovoru z dr. Korošcem, dr. Spahom in Ljubo Davidovićem.

Zagreb, 3. marca. (Izv.) V HRSS vlada razpoloženje, da se vlada strmoglavila na proračun. Trenutek, kdaj se bo vlada strmoglavila, pa je odvisen od tega, kdaj bodo verificirani mandati Radićevih poslancev.

NOVI FRANCOŠKI POSLANIK.

Belgrad, 3. marca. (Izv.) Novi francoski poslanik na našem dvoru g. Belly je bil pri dr. Ninčiću in ga je prosil, da čim prej dobi sprejemno avdienco pri kralju, da lahko izroči svoja akreditivna pisma.

Odmevi v Belgradu.**ZANIMANJE ZA SKLEPE VODSTVA SLS. — VTIS SKLEPOV HRSS. — NAMERE RADIKALNE VLADE.**

Belgrad, 3. marca. (Izv.) Poleg komunikéja o včerajšnji seji Radićevih poslancev priobčujoje vsi listi obširna poročila o poteku te seje in o njenem značaju. Vsi listi javljajo, da pride tekom jutrišnjega dne v Belgrad poslanec dr. Predavec in še eden od Radićevih poslancev, ki prinesejo s seboj polnomočja neznanega števila poslancev, da jih izroče predsedništvu narodne skupščine v verifikacijo. Kar se tiče komunikéja, se splošno smatra, da je nesrečno sestavljen, zlasti poleg komunikéja izdani manifest. V takem momentu, kakor je sedanj, bi v Radićevih proglaših pač lahko izostale neumestne izjave! Tako je dejal eden od voditeljev Davidovićevih demokratov in izjavil, da se bo s tem Radićevim manifestom okoristil režim, ki bo skušal na izvenparlamentarnih mestih celo akcijo očrnuti kot protidržavno, oziroma, kar je v Belgradu s tem identično, kot protisrbsko, dočim bodo radikali sebe predstavljali kot žrtev državotvornega patriotizma. Ta izjava odgovarja miselnosti radikalov, ki so po svojih listih že pričeli svoj kampanj v tej smeri. Kljub temu se mora priznati, da je komuniké napravil velik vtis, ki svojega vrhunca le vsled tega ni dosegel, ker še ni znan rezultat seje vodstva SLS v Ljubljani. To je popolnoma razumljivo, kajti borba proti koruptivnemu režimu, proti Pašiću, organizacija opozicijskega bloka in celokupno delo v tej smeri je započeto od Jugoslov. kluba. Inicijativa in podrobna izpeljava te težke borbe je izšla iz vrst tega kluba in vse delo v tej smeri je vedno počivalo, kadar je bil dr. Korošec iz Belgrada odsoten. Jugoslovanski klub je sredinec, okoli katerega se zbira vse, kar je v resnični in odločni opoziciji proti režimu. Ta borba Jugoslovanskega kluba je bila tem težja, ker se ni treba boriti le proti Pašiću in njegovim oficijelnim somišljenikom, temveč tudi proti nekaterim nelojalnim članom ostalih opozicijskih klubov. Ta borba še vedno ni končana in jo odkrito priznavajo tudi demokratska glasila. Tako n. pr. piše »Odjek«, glasilo Davidovićevih skupine med drugim danes sledeče: »O eni kombinaciji se govori, ki sestoji v tem, da se je 40 radikalnih poslancev izjavilo za rešitev hrv. vprašanja, za revizijo ustave, ki bi se tako stipulirala v pogodbi za sporazum. Tej kombinaciji bi stal na čelu Ljuba Jovanović. Še druga kombinacija govori o 17 poslancih demokratske stranke, ki bi stali na strani Pašića. V tem slučaju bi v vladi ostali džemijetovci, ki menijo, da bo več koristi od Pašićevega režima, kot od režima bloka.« Tako je zanimanje za odločitev odstva SLS ogromna. Ugiba in povprašuje se na vse strani in današnji dan je dan v znamenju pričakovanja te odločitev vodstva SLS ogromna. Ugiba in pokrivde današnjih razmer, je začel staro in priljubljeno igro intrigiranja in nasilja. Vlada, sigurna da bo Jugosl. klub nadaljeval svojo načelno borbo, je hotela izvajati v poslednjih dneh svoje moči in je pripravila razne odredbe, ki bi krivice in nasilja nad Slovenci in Hrvati še povečale. Kakor se hvalijo sami ministri, je vlada pripravila precej takih izrednih ukrepov. Eden teh je že odrejen. Minister za socialno politiko je namreč odredil, da se mora iz Ljubljane takoj odpeljati 27 in pol vagona koroze, ki so bili određeni za prehrano revnega prebivalstva v Sloveniji, v Črno goro. Radikali namreč še vedno upajo, da bodo po padcu sedanje vlade dobili mandat za nove volitve. V tem slučaju name, ravajo v Srbiji in Črni gori, Bosni, Hercegovini in Dalmaciji dobiti premoč. Za te naj bi služila ta koroza za podkupovanje siromašnih volivcev. Kaki so drugi koraki nasilja, o tem nimamo podrobnejših informacij. Med drugim so nameravali zavleči ratifikacijo mandatov Radićevih stranke. Vendar se zdi, da so z ozirom na pritisk odločujočih strani morali od te namere odstopiti. Radikali namreč javljajo, da se bo verifikacija vršila popolnoma normalno. V tem slučaju, če Radićevci v resnici mislijo priti boriti se proti Pašiću in njegovi korupciji, potem se lahko še danes trdi,

da so Pašičevemu režimu dnevi šteti. Pašič je potem svojo vlogo doigral.

Vladni sklepi.

Belgrad, 3. marca. (Izv.) Danes zvečer je imela vlada dolgo sejo, na kateri so z ozirom na prihod Radićevih poslancev po izjavah ministrov konstatirali, da stoji vlada še vedno na principu, da se mora Radić čimprej izročiti sodišču. Nadalje je vlada sklenila, da se bodo polnomočja Radićevih poslancev vzela takoj v pretres. Javljajo pa ministri, da so oni sigurni, da do aprila meseca ni pričakovati nobenih velikih sprememb v notranji politični situaciji. Od resornih stvari je bilo sklenjeno, da se odbije nujnost interpelacije opozicije o trgovski pogodbi z Italijo in da se predloži parlamentu v Sofiji sklenjena konvencija z Bolgarijo.

REŽIMOVCİ PRI PAŠIČU.

Belgrad, 3. marca. (Izv.) Ferad beg Draga in Merala, voditelja Turkov iz Južne Srbije, ter Stefanović in Grafenauer, voditelji srbskih radikalov v Sloveniji, so bili danes sprejeti od Nikole Pašića. Pašič se je pri teh svojih pomagačih informiral o razpoloženju v dotičnih pokrajinah in o šansah ob eventualnih volitvah.

Belgrad, 3. marca. (Izv.) Medtem ko je vlada pridno na delu, da slovenski in pa hrvaški narod čim bolj izmolze, so slovenski radikali pridno na delu, da izvedejo kako korist zase. Za g. Hribarjem sta priromala v Belgrad neoficielna radikala in sicer gg. Stefanović in Grafenauer, do čim je tretji delegat radikal. stranke J e n k o ostal doma, dasiravno je bil naznanjen tudi njegov prihod v Belgrad. Obžalovanja vredno je, da se najde nekaj takih ljudi, ki nosijo slovenstvo na trg v Belgrad in povzročajo neumne vesti, da se srbstvo med Slovenci širi. Dobro je samo, da teh ljudi nihče resno ne jemlje.

POLITIČNA VLOGA VOJAŠTVA.

Belgrad, 3. marca. (Izv.) Rak-rana naše države je vmešavanje vojaških krogov v politiko. Razne vojaške klike hočejo imeti vedno odločujoč vpliv v naši notranji politiki in njihova kvarna vloga se vedno pojavlja ob momentih, ko se poraja nova situacija. Tudi v zadnjem času se je vedno močnejše opazilo nervozno gibanje obeh organizacij, Črne in Bele roke. V Beli roki je nastal med vodilnimi krogi občuten razcep. Eni so za korupten režim Nikole Pašića in velikosrbstva. Drugi so za dosedanja režim brez Pašića, tretji so pa proti radikalom sploh. Te prepire v Beli roki je smatrala Črna roka za ugoden tremutek, da se pojavi prvič po solunskem procesu v javnosti. Narodni skupščini je izročila spomenico, v kateri izjavlja, da je vedno bila patriotska organizacija, da ni proti kralju in da se ne bori za revizijo solunskega procesa. Temu koraku Črnorokcev pripisujejo z ozirom na razdrapanje razmere velik pomen in težko bi bilo podati vse komentarje. Vsekakor bi bil skrajni čas, da vloga vojaških krogov v političnem življenju že enkrat preneha.

Tranzitna konvencija.

Belgrad, 3. marca. (Izv.) Tretja sekcija je danes nadaljevala diskuzijo o projektu za železniški promet in tranzitno konvencijo. Na seji je bil dosežen sporazum v nekaterih členih, kateri so bili na pretekli seji v načelu sprejeti. Delo gre normalno naprej; prihodnja seja se vrši jutri.

Lojalnost Bolgarije.

Sofija, 3. marca. (Izv.) Ministrski svet je včeraj sklenil, da se aretirajo vse sum-

ljive osebe, ki bi mogle motiti varnost na meji z Jugoslavijo. Do danes je bilo aretiranih 200 oseb, aretacije pa se še nadaljujejo. Vlada izjavlja, da je njena trdna namera, izogibati se vsakemu sporu z Jugoslavijo in odstraniti vsak povod, da bi mogel kdo količkar sumiti o lojalnih namerah bolgarske vlade, ki noče samo vzdrževati dobrega sosedstva z Jugoslavijo, ampak ga hoče od nekdanji tudi utrditi. Vlada bo na tej poti trdno vztrajala.

Mac Donald — Poincaré.

London, 3. marca. (Izv.) Mac Donald je napisal na naslov Poincaréja posebno pismo, v katerem mu natanko razlaga smernice angleške politike napram Franciji. Glavno je, pravi Mac Donald, da se izognemo vojni ter da ukrenemo vse, kar bi moglo vojne preprečiti. Zato bo treba izpopolniti Društvo narodov in pospeševati vse ustanove, ki služijo miru. Z ozirom na reparacije pa se ne smemo ozirati samo na ruševine mest, ampak tudi na razdejano valuto in na brezposelnost, ki vlada po vsi Evropi.

Pariz, 3. marca. (Izv.) Poincaré je na Mac Donaldovo pismo odgovoril, da Francija nikakor ne misli na uničenje Nemčije in tudi ne na hegemonijo nad Evropo. Francija ni nikdar zahtevala, naj bi bil Ren obmejna reka. Francozi bodo Porenje takoj zapustili, čim bodo izpolnjeni gotovi predpogoji. Končno izjavlja Poincaré, da francosko letalstvo ni naperjeno proti Angliji, ampak v obrambo proti morebitni revanši Nemčije. Francija želi čim krepkejšo Društvo narodov, ki pa ni možno brez tesnega sodelovanja Anglije in Francije.

VPRAŠANJE REVIZIJE VERZAJSKÉ POGODBE.

London, 3. marca. (Izv.) Mac Donald je napisal na naslov Hendersona zaradi njegovega znanega govora o potrebi revizije verzajske mirovne pogodbe pismo, v katerem ga opozarja, da se je treba tozadevno najprej sporazumeti s Francijo in z Ameriko in šele potem bi bilo mogoče misliti na revizijo.

POSANICA KARDINALA MERCIERJA.

Bruselj, 3. marca. (Izv.) Kardinal Mercier je izdal poslanico, v kateri z ozirom na sedanjo protivladno politiko večine parlamenta med drugim pravi: V pričakovanju, da bo Nemčija plačevala reparacije, se hočemo sami rešiti. Nemčija bo plačala. Če pa Nemčija ne plača, upam, da bo spomin na žrtve vojne pripomogel pravici do zmage in trdovratno voljo Nemčije prisilil k izpolnjevanju njenih obveznosti. Če bi pa naši prijatelji začeli omahovati, bodo premaganci od danes postali zmagovalci jutri, in mi bi zaradi ničevnih trgovinskih ugodnosti žrtvovali svojo bodočnost.

RAZPUST BELGIJSKEGA PARLAMENTA?

Pariz, 3. marca. (Izv.) Splošno sodijo, da se belgijska vladna kriza ne bo dala drugače rešiti kakor z razpustom parlamenta in z razpisom novih volitev. Nekateri francoski listi računajo tudi z možnostjo, da obstoji poseben sporazum med Vanderveldom in Mac Donaldom.

ANGLESKO-RUSKI ODNOSAJI.

Pariz, 3. marca. (Izv.) Rykow se je podal v London, da se osebno pogaja z Mac Donaldom o ureditvi angleško-ruskega vprašanja.

IZ REPUBLIKANSKE TURČIJE.

Angora, 3. marca. (Izv.) Kemal paša je imel v skupščini govor, v katerem je

naaglašal potrebo moderne uprave za Turčijo, zlasti pa ločitev religije od politike. Poudarjal je voljo Turčije, da se bo držala mirovnih pogodb in njeno pripravljenost vstopiti pod dani pogoji v Društvo narodov.

Angora, 3. marca. (Izv.) Narodna skupščina je sklenila, da kalifa odstavi.

Carigrad, 2. marca. (Izv.) Angorska vlada je ukazala carigradski policiji, da mora dobro paziti nad gospodarstvom kalifa in cesarskih princev in da mora posebno paziti na to, da ne bodo razprodali ali pa skrili kakih dragocenosti. Čuje se, da se namerava kalif izseliti v kako drugo muslimansko deželo.

ROMUNSKI PRINC NIKOLAJ — ALBANSKI KRALJ?

London, 3. marca. (Izv.) »Daily Telegraph« poroča, na bosta Italija in Rumunija takoj po zaroki romunskega princa Nikolaja s hčerko italijanskega kralja Mafaldo odpočeli forsirati kandidaturo romunskega princa za kralja Albanije.

SREBRN DENAR V NEMČIJL

Berlin, 2. marca. (Izv.) Vlada je sklenila, da izda srebrn denar po 1, 2, 3, 4 in 5 mark in sicer v takem znesku, da pride na vsako glavo prebivalstva po 5 mark.

Politične vesti.

+ Občinske volitve. Govori in piše se o volitvah v oblastno skupščino, ki so še Bog na kje; govori se o volitvah v belgrajski parlament, ki seveda bodo, a kdaj, tega ne ve niti Pašič. Gotovo pa je, da bodo letos občinske volitve. Iz zanesljivih demokratsko-liberalnih virov smo zvedeli, da se ti krgoi z vso paro pripravljajo na občinske volitve in da nameravajo razpeti vsa jadra, da bi na njihovih barkah priplulo kar največ občin v njihov pristan. Nadejamo se, da jim bo naše ljudstvo prav temeljito zmešalo račune in volilo v občinske odbore zavedne moze, ki jim bo neoskrunjena občinska avtonomija prvi in zadnji pogoj. — Kdaj ravno bodo občinske volitve, še ni gotovo, vendar pa bo merodajen — kakor smo čuli — glede termina volilni zakon. Ker poteka triletna doba, utegne pasti pričetek občinskih volitev že v mesec april, gotovo pa v maj tega leta.

+ Dogodki v Jugoslaviji in inozemsko časopisje. Kakor se razume samo po sebi, se inozemsko časopisje zelo bavi z notranjepolitičnimi dogodki v Jugoslaviji. Celó francosko časopisje, ki je bilo velesrbskemu režimu svojčas večalimenj naklonjeno, se ne pusti več od Belgrada varati in je očitno pustilo Pašića pasti že preje, nego bo dejansko padel. Obenem pa kaže francosko časopisje zdaj jako dobro poznavanje naših dejanskih razmer. Tako n. pr. piše tuluški »Le Télégramme« o radikalnem režimu, da je orientiran popolnoma napram Orientu. Ta režim se je zadnje čase zvezal z italijanskim imperializmom, prepuščajoč mu ves Jadran, to je Slovence in Hrvate, zato da se polasti Soluna. Ker mu je pri tem Bolgarija na poti, si Pašič izmišljuje nemire v Bolgariji in komitaške akcije, namesto da bi ustvaril prijateljsko razmerje do svojega soseda, ki uživa tako prijateljstvo Francije kakor Anglije. Francoski list se tolaži s tem, da bo tega režima najbrž kmalu konec in da ga nadomesti vendar enkrat bolj demokratična in resnično jugoslovanska vlada. (Št. 8347, 26. februarja 1924.) — To se popolnoma vjema s trditvijo HRSS, da vsebuje sporazum z Italijo tajno klavzulo glede na sporazumno balkansko politiko Jugoslavije in Italije. To pa se razvidi tudi iz angleškega tiska, ki zadnji čas silno napada Italijo in

Pašičevo vlado, da rujeva proti evropskemu miru. — Tako tira radikalna vlada Jugoslavijo v nevarne ekstrature, ne misleč na to, da se bodo ti Mussolinijevi načerti z ropotom in šumom podrli in to najbrž — kmalu. Za to bosta poskrbela Macdonald in Poincaré. Kratkovidni »Slov. Narod« pa lahko premišljuje o naši svoječasnici notici o tajnih klavzulah, ki jih je branil, če je za to še sposoben.

Beleške.

Vrhunec brezstidnosti je doseglo »Jutro« v svoji številki od nedelje, ko vali odgovornost za centralizem — čujmo! — na — SLS! Ker namreč ne more tajiti, kako velik trud so si prizadevali poslanci Jugoslovanskega kluba, da se pri trgovinskih pogajanjih z Italijo vpoštevajo gospodarske potrebe Slovenije, skuša »dokazati«, da so »centralizem, ki ga razvija radikalija, inštalarali klerikaleci« Tu se nepoštenost družiti z neumnostjo v upravo idealno zvezo. Kar nič nečemo naši »Jutroci« danes vedeti o centralistični ustavi, svojem najmilejšem edinčku iz zakona z radikali. Hoteli bi de- viško čisti stopiti zopet na pozornico bodoče vlade in tajiijo vse sadove svojega bivšega prisrčnega ljubkovanja z radikalijo. Toda ta madež jim ostane, da so upravni spočeli vidovdanske ustave, ki obsoja Slovenijo v brezpravno deželo. Tega greha jih slovensko ljudstvo nikdar ne odveže.

Velikega modrijana imajo tudi pri »Narodnem Dnevniku«. Ta gospod je celo še bolj prespal svoj čas nego »Slov. Narod«. Če spada »Narod« v preteklo stoletje, pa pripada »Nar. Dnevnik« Tutankamnovi epohi. V svojem nedeljskem uvodniku o »komunalni politiki« se namreč v dolgo-veznih izjavanjih, ki izdajajo svojega dolgočasnega očeta in upravnega svetnika banke, huduje nad tem, da imajo večino v ljubljanskem občinskem svetu zastopniki delovnega ljudstva, kateri so mu »nezreli, fluktuirajoči, visokih davkov neplačujoči in nekulturni elementi«. Kulturni, zreli, ne-fluktuirajoči in s cekini nabasani so seveda le oni, ki so zapisani v radikalijo in nosijo tudi na delavnik cilinder in bele rokavice. Le ti so »nesebični izvrševalci« onih slojev, ki so na dobrobiti občine vsled gmočnih žrtev zares zainteresirani (kakor pravi člankar), pustijo si pa te »žrtve« po navadi jako dobro s stoterimi procenti odplačevati od »fluktuirajočih« in »egoističnih« elementov, kakor »Narodni Dnevnik« čisto demokratično zmerja zastopnike delovnih slojev. Ta predpotopni člankar nasvetuje potem za občino stari kurialni sistem in imenuje demokratični volilni red »kulturni anahronizem«. Obžalujemo moža, ki se je očitno rodil par tisoč let prepozno in kojega duševni proizvodi spadajo bolj v stekleno omaro v muzej nego v tiskalni stroj XX. stoletja. »Narod. Dnevnik« pa je čestitati, da ima za sotrudnika tako čestitljivo starino.

Politični astrolog »Slov. Naroda«, ki napoveduje lunin mrk navadno trideset dni po nastopu, daje danes po navadi takih prerokov nauke bodoči »vladi bloka«. Zdaj, ko je že vsak pastirček prepričan o potrebi popolne izpremembe centralističnega režima, je tudi »Narod« spoznal, da se režim ni oziral na slovenske interese. Pri tem pa je ta modrijan s spalno čepico pozabil, da je sam neprestano tajil slovenske interese, češ da obstojajo same »jugoslovanski« interesi. Kljub temu pa, da je naenkrat po svojem dolgem spanju uzrl pred svojimi očmi slovenske interese, mu je žal za režimom, kateremu je dan za dnem trosil kadilo, in ga zagovarja, češ, »upravni pravec centralne vlade se

Edmund About:

53

Kralj gora.

Iz francoščine prestavila K. Hafner.

(Dalje.)

Koltzida in njegovi pristaši, ki jih je pok prestrašil, so stekli naenkrat k zalogi. Tamburis ni izgubil niti minute: dvignil je Hadži Stavrosa, preskočil v dveh skokih stopnice, ga položil na varno mesto, se vrnil k meni, me odnesel in me vrgel h kraljevemu nogam. Naši prijatelji so se zavarovali v sobi, sekali drevesa, zagazdili stopnice in organizirali obrambo, preden se je Koltzida zavedel iz svojega presenečenja in se vrnil iz svojega sprehoda.

Potem smo se prešteli. Naša četa je sestojala iz kralja, njegovih dveh slug, Tamburisa z osmimi tolovaji, Dimitrija in mene: vsega skupaj štirinajst mož, med temi trije nesposobni za boj. Kafedžija se je zastrupil s svojim gospodarjem in začutil je prve potrebe slabosti. Toda imeli smo po dve puški na osebo in krogel, kolikor smo jih hoteli, medtem, ko sovražniki niso imeli drugega orožja razen pušk, ki so jih nosili s seboj. Imeli so pa prednost v večjem številu in boljsem prostoru. Nismo natančno vedeli, koliko zdravih ljudi imajo med seboj, domnevali pa smo, da je kakih petindvajset napadalcev. Ni treba, da vam popišem oblegano mesto; poznate je že dolgo časa. Vendar pa se je kraj zelo spremenil,

odkar sem tam prvič jedel pod Korfijotvim varstvom med gospo Simons in Marijane. Naša lepa drevesa so molila korenine v zrak in slavec je bil bogve kje. Vedeti pa morate, da so nas branile na desni in levi tudi za sovražnika nepristopne skale. Napadal nas je odgoraj iz kraljevega kabine- ta, in stražil nas je spodaj v prepadu. Z ene strani je njegov ogenj meril na nas, z druge strani smo mi merili na njegove stražnike, toda v taki oddaljenosti, da bi se to reklo, streljati na vrabce.

Če bi se bili Koltzida in njegovi tovariši le malo razumeli na vojsko, bi bilo po nas. Morali bi dvigniti pregrajo, nas potisniti k steni ali pa nas vreči v prepad. Toda tepec, ki je imel dva moža proti enemu, je začel razmetavati svoje strelivo in nastavljal za strelce dvajset mož, ki niso znali niti sprožiti. Naši niso bili dosti bolj pripravljeni. Vendar pa so pod dobrim poveljstvom razbili popolnoma šest glav, preden je padla noč. Vsi bojovníki so se poznali po imenu. Klicali so se iz daljave po načinu Homerjevih junakov. Drug je skušal spreobrniti drugega s tem, da je meril nanj, drugi je odgovarjal s kroglo ali besedičenjem. Voj-ska je bila le oboroženo besedičenje, med katerim je od časa do časa spregovoril smodnik.

Jaz sem ležal v nekom kotu, varnem pred krogli in sem skušal popraviti svoje pogubonosno delo in poklicati v življenje ubogega kralja gora. Trpel je neizmerno;

tožil je ves čas o hudi žeji in težki bolečini v drobovju. Njegove mrzle roke in noge so se strahovito krčile. Žila je poredko bila, dihal je sunkoma. Njegov želodec se je dozdevno boril proti notranjemu krvniku, ne da bi ga mogel iztisniti. Vendar pa njegov duh ni prav nič izgubil svoje živahnosti in prisotnosti; njegov živahen in prodirajoč pogled je iskal na obzorju zaliv Salamino in plavajočo Fotinino ječo.

Stisnil je svojo roko okoli moje in mi rekel: »Ozdravite me, moj dragi otrok! Vi ste doktor, vi me morate ozdraviti. Ne očitam vam, kar ste mi storili; imeli ste vzrok, da me umorite, kajti prisegam vam, da vam brez vašega prijatelja Harrisa ne bi bil pri-zanesel! Ali ni ničesar, kar bi pogasilo ogenj, ki me žge? Ni mi do življenja; dosti dolgo sem živel; toda če umrem, vas bodo ubili in moja uboga Fotini bo zadavljena. Jaz trpim. Potipajte moje roke; zdi se mi, da niso več moje. Vendar, ali verjamete, da je ta Amerikanec tako brezsrčen, da izpolni svoje grožnje? Kaj ste mi pravkar rekli? Da ga Fotini ljubi? Nesrečnica! Vzgojil sem jo, da postane žena kralja. Rajše bi videl, da umre kot ... Ne, po vsem tem sem zelo zadovoljen, da ljubi tega moža; morda bo imel usmiljenje z njo. Kaj ste vi njemu? Prijatelj, nič več: niti njegov rojak niste. Lahko imamo prijateljev kolikor hočemo; ne najdete pa ženske kot je Fotini. Jaz bi prav hitro zadavil vse svoje prijatelje, če bi mi tako kazalo; nikoli pa ne bi umoril

ženske, ki me ljubi. Če bi vsaj vedel, kako je bogata! Amerikanci so pozitivni ljudje kot pravijo. Toda ubožica ne pozna svojega bogastva. Moral bi jo bil o tem poučiti. Kako naj ji sedaj sporočim, da bo imela štiri milijone dote? Ujetniki takega Koltzida smo! Ozdravite me vendar pri vseh svetnikih, da pogazim tega črvala!

Nisem zdravnik in o strupih vem le toliko, kolikor se uči v prvih urah; vendar pa sem se spomnil, da se zastrupljenje z arsenikom zdravi na način, ki je podoben onemu doktorju Sangrado. Zgačkal sem bolnikovo jedilno cev, da izpraznim njegov želodec in ga oprostim bremena, ki ga muči. Moji prsti so mu služili kot bruhalno sredstvo in kmalu sem lahko upal, da je skoro ves strup zunaj. Nato so nastopila znamenja reakcije; koža je postala žareča, žila je bila hitro, obraz se je pobarval, oči so se prevlekle z rdečimi nitmi. Vprašal sem ga, če je kateri njegovih ljudi zadosti spreten, da mu spuša kri. Zavihal je sam rokav in si med streljanjem in krogli mirno odprl eno žilo. Spustil je na tla dober funt krvi in me vprašal z nežnim in mirnim glasom, kaj naj še naredi. Dal sem mu piti, piti in vedno piti, dokler povenjen ne odnese zadnjih delcev arsenika. Ravno prav je bil v stanovanju še meh vina, ki je povzročil Vasilijevo smrt. Ubogal me je kot otrok. Zdi se mi celo, da je prvič, ko sem mu ponudil čašo, njegovo staro, trpeče veličanstvo skušalo poljubiti mojo roko.

je iz nujnih državnih interesov oziral predvsem na potrebe države in je prezrl marsikatero lokalno sfero. Kakor da interesi Slovenije in Hrvatske niso obenem interesi države. Država je pač po miselnosti »Slov. Naroda« Srbija, oziroma interesi gospoda Pašića in njegovega sinčka Radeta. Saj vemo, kateri so bili tisti »državni« interesi, za katere se je brigal režim: paroplovni park na Donavi, ki ga je Janković prodal za masne provizije, kupčije g. Laze Markovića, kupčije z Lahi, ki smo jih plačali z Reko, z eno besedo same kupčije, dočim je država ostala gola sirota in bo stalo veliko truda, da se popravi njen ugled nazunaj in znotraj. »Narodov« politični »Medizinmann« je seveda tudi uganil, kdo je temu kriv — »klerikalci« seveda s svojim avtonomizmom, ki se zdi »Narodu« pasivna politika, češ, to je bilo samo »oponiranje«. Mar naj bi bila SLS brezvestnemu gospodarstvu režima pritrjevala? Potem bi režim še danes trdno stal in bi »Narodu« ne bilo treba pisati mu žalostnega in potrtega srca že posmrtnice. Če »naši kraji in naši politiki« ne morejo priti v centralni vladi do besede — kakor konstatira »Narod« — ni temu kriv njihov avtonomizem, ampak centralistična vidovdanska ustava, ki gleda na Slovenijo kakor na oblast, oziroma pašalik Belgrada, ki nima nobene besede, ampak ima samo osrednjo vlado poslušati in ji pošiljati harač. Jako značilno je tudi, kako »Narod« priporoča Slovencem, naj si zagotovijo zdaj hitro »blagodat aktivnih slovenskih ministrov«. Za »Narodovega« Hof- und Kammerpolitica obstoja vsa izprememba režima v ministrskih sedežih. Oh — kako sladko bi bilo, če bi se tudi »Narodov« uvodničar mogel v tak fotelj zlekni in sladko — zaspati!

Dnevne novice.

— Meštovičeva razstava v Newyorku. Letošnjo jesen se vrši v Newyorku razstava Meštovičevih del. Ameriški listi že sedaj prinašajo članke o Meštoviču in slike njegovih del.

— Likvidacija pokrajinske uprave za Bosno in Hercegovino se je te dni izvršila ter je namestnik Vulović izročil oblast namestniku vel. župana dr. Hasanbegoviću in odpustil iz službe celokupno osebje namestniškega kabineta.

— Pokojnina reduciranih uradnikov. Iz Belgrada poročajo, da prihaja od reduciranih uradnikov za Državni svet veliko nezadostno opremljenih prošelj za pokojnino. Uradniki, ki so bili reducirani do 31. decembra m. l. in katerih se vojna leta štejejo v službeno dobo, morajo svoji prošnji za pokojnino priložiti tudi tisto številko »Službenih Novin«, v katerih je izšel ukaz o njihovem odpustu ali pa overovljeni prepis tega ukaza. V nasprotnem slučaju Državni svet prošelj za pokojnino ne bo jemal v pretres.

— V smrt, ker je bil reduciran. V Somboru se je ustrelil ruski zdravnik dr. Aleksander Witmann, ki je služil v naši armadi kot kontraktni zdravnik. Bil je reduciran ter je imel s 1. marcem t. l. zapustiti službo.

— Nov predlog za izenačenje koledarja. Ekumenski patriarhat v Carigradu je poslal vsem pravoslavnim cerkvam predlog, da se dne 1. marca t. l. po starem izenači koledar na ta način, da se s tem dnem začne računati po novem in se uvede datum 14. marca. Vsi stalni prazniki bi nosili iste datume kakor doslej, prestopni prazniki pa bi se računali po starem, dokler sabor ne reši vprašanja, samo datumi bi se jim za 13 dni pomaknili naprej. — Rumunska pravoslavna cerkev je že odgovorila, da ostane pri tostvarnem sklepu na kongresu vseh pravoslavskih cerkva v Carigradu.

— Vseučiliški asistenti — diurnisti. Minister za prosveto je odredil, da ostanejo reducirani vseučiliški asistenti lahko še nadalje v službi, ampak ne kot asistenti, temveč kot — dnevničarji.

— Promocija. Dne 29. februarja je promoviral cand. med. Vilko Sporn iz Struževca pri Kranju na graški univerzi za doktorja vsega zdravilstva. Imenovani je promoviral kot prvi slušatelj ljubljanske medicinske fakultete. Iskreno čestitamo!

— Visoka starost. V Našicah je umrl te dni Franjo Weiss v visoki starosti 103 let. Do zadnjih dni svojega življenja je bil vedno popolnoma zdrav.

— 25letnica belgrajske Glasbene šole. Dne 6. in 7. aprila t. l. proslavi belgrajska Glasbena šola 25letnico svojega obstoja. Ustanovil jo je Stevan Mokranjac. Tem povodom se bodo vršile velike svečanosti.

— Cigarete. Belgrajski listi poročajo, da je tobačna monopolska uprava odredila, da se bodo poslej cigarete Jadran, Kosovo in Šumadija zopet prodajale v škatlah po 20 komadov. Kasneje se bodo v enakih škatlah prodajale tudi cigarete Vardar in druge. Razen tega je tobačna uprava zagotovila, da se bo polagala vsa paznja na polnjenje cigaret, da ne bodo več pretrde.

— Padanje manufakturnih cen v Sarajevu. Sarajevski listi poročajo, da so začele v tamkajšnjih manufakturnih trgovinah cene padati.

— »Svobodni zakon.« V Sarajevu se je pripetilo nekaj slučajev, da so se sklenili »svobodni zakoni« na ta način, da sta pogodbenika

dala na sodišču legalizirati svoj dogovor, tiče se ureditve materialnih vprašanj. Sodišče je to legalizacijo izvršilo. Sedaj je kat. cerkvena oblast v enem takim konkretnem slučaju proti dotičnemu sodniku vložila pritožbo, češ da je legaliziral nemoralno stvar.

— Lepe manire. Sarajevski »Jugoslavenski list« poroča, da je v nekem tamkajšnjem uradu višji uradnik uradnici, ki je bila dela na ogenj par kosov premoga, opsoval mater. Ko je uradnica proti temu protestirala, je uradnik skočil, da bi jo pretepel. Pa je vendar ni. Ali ni to — viteško?

Gospodarstvo.

Janko Jovan:

Trgovska pogodba z Italijo.

V letu 1921 sem bil pozvan od finančnega ministrstva, da predložim za bodoča pogajanja radi jugoslovensko-italijanske trgovinske pogodbe svoje predloge. Kakor je situacija tedaj izgledala, imela bi se tozadevna pogajanja že v letu 1921. pričeti, a pričela so se šele sedaj. V tisti čas pa je bilo pozvanih celo vrsto ljudi, ki so se pečali z gospodarskimi vprašanji. Smatram, da je vsakdo, ka' j jaz, ta poziv smatral za svojo patriotsko dolžnost in je tudi vsak izmed pozvanih stavljen vprašanja kar najbolj mogoče točno proučil in na nje po svoji vesti najboljše odgovoril. Vsekako je izvajanje vsakega izmed vprašanih izraz subjektivnega prepričanja in se ima končni resumé izpopolniti iz rezultatov izvajanj vseh, vsak vprašane pa je vendar mislil, da bode ministrstvo trgovine in ministrstvo financ zelo stavišene predloge resno v pretres, eventuelno javilo svoje pomisleke in prijavilo meritorne ugovore, preden bi se pogajanja pričela, a od vsega tega ni bilo ne duha ne sluha.

Trgovinska pogajanja so se pričela in že danes se čujejo javno glasovi, da so se jugoslovanski udeleženci za pogajanja premalo pripravili in da jim manjka statistični material. Čisto gotovo je, da noben pozvanih ekspertov ni zbral vsega, kar je za presojo celokupnega položaja potrebno, vendar sem popolnoma uverjen, da je nekaj desetoric ekspertov zbralo toliko materiala skupaj in izjavilo svoja mnenja tako točno, da bi imeli delegati ne le statističnega gradiva dovolj, temveč tudi dovolj jasno začrtane smernice, kaj morajo biti pri pogajanjih naše zahteve, i ako bi bilo od njih v danih okoliščinah kaj popustiti.

Vsekako je vprašanje sklepanja trgovske pogodbe med nami in Italijo dalekosežnega pomena in lahko rečem večjega pomena kakor so navadna sklepanja političnih konvencij med posameznimi strankami v državi. Ker se pa naš narod že za notranje politična vprašanja kot zrel narod rad zanima, mislim, da se bo tem bolj zanimal za vprašanja, ki zadevajo njegove gospodarske interese.

Iz tega zgoraj omenjenega razloga sem se odločil, da priročim svoj elaborat nespremenjen, kakor sem ga izdelal v letu 1921. spomladi in sem ga predložil trgovskemu ministrstvu v Belgradu. Poudarjam, da ga priobčujem nespremenjenega zato, ker so se razmere v marsičem spremenile in bi moral, če bi ga danes izdeloval, se spremenjenim razmeram prilagoditi. Priznavam tudi, da elaborat ni popoln, ni pa tudi treba bilo, ker so bili predloženi elaborati drugih strokovnjakov, ki so posamezne gospodarske panoge poznali bolje kot jaz, a kjer so bila mnenja deljena, je bilo glavnim delegatom dana možnost odločitve.

Elaborat sem razpredelil tako, kakor so bila svoječasno od trgovskega ministrstva stavljen vprašanja.

ZA KATERE NAŠE PREDVETE JE TREBA IZPOSLOVATI PRIST DOHOD NA ITALIJANSKI TRG?

V vprašanju izvoza iz naše države pridejo v prvi vrsti v poštev poljedelski proizvodi. Poljedelskih proizvodov vseh vrst se proizvaja v naši državi več, kakor znaša naša lasna potreba. Ker smo v zadnjem času bili v dobrem položaju, da so bile vse sosedne države v pogledu prehrane pasivne, smo radi tega imeli ogrožen trg, ki ga nismo mogli nasiliti in imeli smo samo eno resno konkurenco — Ameriko. Ko se vrnejo redne prilike in se Rusija pojavi kot ponudnik, nam bo težko vzdržati tujo konkurenco. Iz tega razloga je potrebno, da vodimo že pri sklepanju trgovinskih pogodb s tujimi državami račun o tem, da pravočasno zasiguramo našim agrarnim proizvodom dohod na naših trgih. Važen trg bo ostala Italija in v našem velikem interesu je, da si zasiguramo na tem trgu kar večje ugodnosti. Predmeti, ki v tem vprašanju pridejo v poštev so:

Žito: Ker je bila Italija že pred vojno navezana na uvoz žita in je priličen del svoje potrebe pokrivala v bivši Avstro-Ogrski, bo potreba v Italiji s priklopljenjem novih krajev, ki so kar se tiče prehrane, vsi pasivni, še mnogo večja. Samo potreba anektiranih krajev na žito se more prečiniti na nekaj tisoč vagonov žita. Ker je bila tem krajem pred vojno v prvi vrsti Vojvodina dežela, ki jih je preskrbovala s potrebnim krušno hrano, je naravno, da bo tudi danes tendenca naše države, da obdrži ta trg. Računajoč, da znaša naša nadprodukcija v žitu ca 50.000 vagonov, je v našem interesu, da osvojimo izvoz od vsake izvozne carine, ker nam z nastopom normalnih razmer ne bo lahko plasirati našo nadprodukcijo. Uvozna carina v Italiji ne sme biti višja kakor pri uvo-

zu žita iz držav, ki uživajo pravo največje ugodnosti.

Koruzi. Italija je sicer posebno kar se tiče anektiranih krajev (Tirolea in Kras z Istro), ki so najmočnejši konsument za koruzo, pasivna, pa ima za prekomorski uvoz ugodno geografsko lego, kar nam ne bo nemalo otežilo možnost, da vzdržimo tujo konkurenco. Če moremo računati, da znaša naša nadprodukcija v koruzi v času dobre letine do 100 tisoč vagonov, mora biti naša zahteva, da se vprašanje izvoza koruze reši junktim z vprašanjem uvoza žita na italijanski trg. Kakor žito tako moramo tudi koruzo pustiti v tujino brez kakke uvozne carine.

Ječmen. Pred vojno je Italija uvažala iz področja Avstro-Ogrske ječmenovega slada letno v prillčni vrednosti od 3—4 milijene kron. Z anektiranim področjem bo potreba uvoza v Italijo še večja. Slad je dobavljala v prvi vrsti Češka in Moravska, kjer cvete močna industrija v produkciji slada, pa nam tudi danes preli najresnejša konkurenca s strani Češko-slovaške. Mi imamo vse pogoje, da se tudi pri nas razvije ta rentabilna panoga poljedelske industrije, pa moramo radi tega osigurati dober trg, kar je ravno Italija. Ako ne dosežemo pri uvozu ječmena in slada drugih ugodnosti, moramo vsaj vztrajati na minimalni zahtevi, da nam Italija osigura vse ugodnosti, ki jih koncedira češkoslovaški.

Moka. Kakor je v našem interesu izvoz agrarnih proizvodov, žita in koruze, moramo imeti v vidu našo močno mlinsko industrijo. Ii ni samo sposobna, da zmleje toliko, kolikor porabimo sami, ampak naša mlinska industrija je izvrstno usmerjena tudi za eksport. Da zaščitimo našo mlisko industrijo, se moramo posebno brigati za to, da Italija s svojo carinsko politiko ne otežuje uvoza gotovih mlin-skih proizvodov na njen trg in da diferenca izvozne carine na žito in moko ne sme biti višja kakor 1 : 1 in četrt.

Ako nam ne bi bilo mogoče sicer zasigurati svobodnega uvoza v Italijo in bi Italija radi svobodnega uvoza mlin-skih proizvodov zahtevala od nas protikoncesij, moremo dovoliti italijanskemu rižu dohod na naš trg z minimalno carino. Ta koncesija ne bo imela za naše agrarne interese zlih posledic, ker ne bo produkcija riža v Vojvodini in Srbiji nikdar mogla zadostiti vsej naši potrebi v tem predmetu. Carina na uvoz riža more biti trikrat večja kakor italijanska uvozna carina na moko.

Konji. Edina pokrajina naše države, kateri primanjkuje konj, je danes Srbija. Ona tudi pred vojno ni producirala konj nad lastno potrebo v drugih krajih države. A za vse druge kraje je izvoz konj potreben, ker ja produkcija mogoč višja kakor potreba pasivnih krajev. Izvoz se je vršil vedno tako iz Vojvodine kakor iz Hrvatske, Bosne in Slovenije v velikem delu v Italijo. Italija je naš najboljši kupec za naše konje in je tudi nadalje usmerjena na nabavo konj iz naše države. Po statističnih podatkih je bilo izvoženo v Italijo leta 1909. za 31 milijonov kron, a letu 1910 pa za 24 milijonov kron. Med tem ko ima Slovenija za konje težke pasme glavni trg v Avstriji in Nemčiji, je osiguranje italijanskega trga eminentne važnosti za vse druge kraje, kjer se v pretežni večini goje konji lahke pasme. Ker Italija ne more sama zadovoljiti vse svoje potrebe v drugih državah in je zato prisiljena, da nabavlja konja v naši državi, bomo mogli izvoz, čeprav bi bil ta v našo korist, vseeno smatrati za koncesijo, za katero moremo od Italije zahtevati protikoncesijo.

Na izvoz konj moremo udariti minimalno carino 300 Din po komadu inkl. davek na poslovni promet. Ugotovitev uvozne carine moremo pustiti Italiji.

Goveda. Hrvatska in Slavonija je izvažala v Italijo v mirnem času goved v vrednosti od 30—40 milijonov kron, in izvoz iz Slovenije je znašal letno do 10 milijonov kron. Te številke dokazujejo, da je Italija za uvoz goved iz naše države priroden trg. Mi moramo zasigurati dohod našega goveda na italijanski trg, vendar pa ne smemo gubiti iz vida dejstva, da bi mogel neomejen izvoz živine za nas imeti zle posledice v vprašanju draginje. Italija je tako depektorima, da bi mogel postati neomejen izvoz za nas nevaren. Visoke cene, ki jih plačuje Italija danes že radi svoje visoke valute, bi bile sposobne, da povzročijo preveč velik uvoz. Iz tega moramo očuvati tudi naše interese s tem, da ne pustimo izvozne carine izpod 100 Din od 100 kg žive teže inkl. davek na poslovni promet. (Daj se sledi.)

g Žitni trg. Na vojvodinskem trgu notirajo žito sledeče cene: pšenična moka št. 0 540 do 550 Din, pšenica 330—335 Din, koruza 245 255 Din, otrobi 185—190 Din.

g Kreditne potrebe industrije. Kakor govorijo poročila, so bile prijavljene »Centrali« industrijskih korporacij sledeče kreditne potrebe: Subotica 60 podjetij za 70 milijonov dinarjev, Novi Sad 40 za 55 milijonov, Veliki Bečker 50 za 200, Ljubljana 20 za 30 milijonov, Zagreb 25 za 70 milijonov. Sarajevo 30 za 40 milijonov, Belgrad 156 za 200 milijonov. Skupna vsota znaša torej 381 industrijskih podjetij, zahteva kredita pa 665 milijonov dinarjev. Pri tem pa ni vpoštevana Dalmacija in pa ona industrijska podjetja, ki stoje popolnoma izven posameznih industrijskih zvez. Poleg tega poročajo, da je prijavil nek tekstilni industrialec v Leskovcu (Srbija) 40 milijonov, neki znani zagrebški 60 milijonov in nazadnje tudi eden iz Ljubljane 40 milijonov dinarjev.

g Izvoz tobaka. Po poročilih listov znaša kontingent tobaka za izvoz 5 milijonov kg in sicer je to prvovrsten tobak, o katerem mislijo, da se bo po povoljni ceni in zelo uspešno prodal.

BORZA.

Zagreb, 3. marca. (Sklep.) Pešta 0.14—0.175. Italija 3.4130—3.4430, London 341.25—345.25, Newyork 79.30—80.30, Pariz 8.325—8.375, Praga 2.3035—2.3335, Dunaj 0.1120—0.1140, Curih 13.80—13.90. Valute: dolar 78.50—79.50. — Jako čvrsto, malo robe, Narodna banka ni intervenirala. Curih, 3. marca. Pešta 0.0090—0.110, Berlin 0.00000125, Italija 24.85—24.87, London 24.83—24.85, Newyork 577.50—577.63, Pariz 24.17—24.25, Praga 16.07—16.71, Dunaj 0.00815, Bukarešta 8.02—8.05, Sofija 4.25—4.32, Belgrad 7.25—7.80. — Valute: n. a. K. 0.008175.

Telovadna akademija Šentpeterskega Orla v nedeljo 9. marca ob 8 zvečer v Unionu.

Ljubljanske novice.

Ij Sestanek krajevnega odbora SLS za frančiškanski in kolizejski okraj. Na pepelnico sredo ob 8. zvečer se vrši v prostorih Rokodelskega doma v Komenskega ulici sestanek krajevnega odbora SLS za frančiškanski in kolizejski okraj. Poročajo občinski svetniki: podžupan dr. Stanovnik, načelnik finančnega odseka Albin Zajc, Krč in načelnik mestnih voženj Zumer.

Ij VII. delavski večer se ne vrši danes, ampak jutri, v sredo ob 8. uri zvečer, in sicer v prostorih I. del. konsumna na Kongresnem trgu.

Ij Osebnost. Ker vsled hude bolezni g. Mihael Moškerc ne more vršiti svojih dolžnosti, je odstopil iz izvršilnega odbora in vodstva SLS za Ljubljano ter odstopil tudi kot predsednik ljubljanskega kolizejskega okraja.

Ij Konvenciat katehetov — v sredo, 5. marca ob petih popoldne. Spored: 1. Razprava o najtežjih katehetski nalogi. (Ref. katehet J. Zervaj.) — 2. Določitev spovednih dni.

Ij Truplo ponesrečenega g. Ernesta Reicha prepeljejo v Ljubljano. Dan in ura pogreba se naznani pozneje.

Ij Usmiljenim sreem! Neka vojna ostarela vdova, ki od nikoder ne dobiva nobene pomoči pa ima pridno hčerko, ki pohaja trgovsko šolo, mora danes v bolnico in pušča svoje dete brez vsake preskrbe. Obračamo se v zadevi te poštene reve, ki jo dobro poznamo, do usmiljenih sre, da pomagajo! Kdor hoče kaj v božjem imenu žrtvovati, na osebno izroči v našem uredništvu v roke gospe urednice Klemenčeve.

Naznanila.

Redni občni zbor Strokovne zveze javnih nameščencev se vrši dne 25. marca 1924, ob 3. uri popoldne v kleti Konsumnega društva, Kongresni trg št. 2.

Društvo najemučkov za Slovenijo opozarja, da se vrši prihodnja javna odborova seja v sredo dne 5. marca 1924 ob 20. uri v veliki dvorani mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta št. 12, prilčno, desno.

Slovensko lovsko društvo v Ljubljani javlja svojim članom, da predava v četrtek dne 6. marca t. l. ob 20. uri v restavraciji »Pri Sestic« društveni podpredsednik g. notar Mate Hafner o povzdigi lovstva. Pridite vsi, ki vam je na tem da so sedanje lovsko razmere zboljšajo. — Odbor.

Orlovski odsek na Vrhniki priredi v nedeljo 9. marca ob pol 8. v Rokodelskem domu telovadno akademijo. Prijatelje orlovstva najljubneje vabimo. — Odbor.

Na telovadni akademiji Šentpeterskega Orla v nedeljo v Unionu nastopi med drugim nekaj znanih mednarodnih tekmovalcev iz Brna in Pariza. Vsled tega obeta biti telovadba jako zanimiva. Predprijatelj vstopnic v trgovini »pri Ničmanu« v Kopitarjevi ulici.

Predavanje v »Pravniku«. V sredo, dne 5. marca t. l. predava na sestanku društva »Pravnik« g. dvorni svetnik dr. Milan Škerlj: »Zaščita znastvene svojine«. Predavanje se vrši točno ob petih popoldne v pravosodni palači št. 79 (II. nadstr.). Gg. člani vabljani, gostje dobrodošli!

Ljubljanska porota.

Ljubljana, 3. marca.

OCETOMOR NA VIČU.

Den 12. dec. se je pripetil na Viču slučaj, kar kranih hvala Bogu pri nas še ni veliko. Sprl se je sin z očetom radi raznih družinskih neprilik in nesporazumljenj. S ponarejenim vabilom od policije je izvalil svojega 59 letnega očeta, vpokoje-nega železničarja in posestnika na Viču na policijo. Mož je šel res na stražnico, tam pa se je izkazalo, da je moža nekdo nalagal. Mislili so prvočno, da mu je napravil to kak šalivce. Toda bilo je drugače. Zvabil je očeta od doma njegov sin, današnji obtoženec 21 letni slaščičarski pomočnik Ivan Jerin. Počkal ga je kakih 10 korakov od domače hiše. Kaj se je zgodilo med njima, popolnoma jasno še danes ni ugotovljeno. Posledica tega sestanaka je bila, da je sin očeta pobil z ročico od domačega voza in ga pustil v krvi in mlakuži na cesti mrtvega. Sam pa je šel k svoji nevesti Frančiški Gorjupovi, kjer se je delj časa zabaval nato pa je šel mirno domov spat.

Policija ga je osumila takoj, toda od začetka je fant vse tajil. Ko so pa ugotovili, da je on

pisal očetu dotično poličjako povabilo, se je fant počasi udal. Spoznali so namreč povabilo po papirju. Na podoban papir je pisal svoji nevesti. Dobili pa so tudi tistega dečka, ki je prinesel Jerinu dotično povabilo. Bil je to šletni učenec Ivan Vrhovec.

Delno priznanje.

Ko se je zločinec na ta način vjel, je priznal, da je res očeta izvalil na razgovor. Zagovarjal pa se je s silobranom in je svoj zagovor prikril sledeče: Oče je bil po njegovem opisu strašno siten človek in velik skopuh. Zena in otroci so pri njemu slabo živeli, stradali, oče pa jih je poleg tega še pretepal. Materi je zaklopal celo pikro, da ne bi mogla kuhati. Ker se je fantu mati smilila vsled neopustnega mučenja, je povabil očeta na razgovor. Ko ga je opozoril, da naj z materjo ne ravna tako kruto, se je mož silno razhudil. Pograbil je sina za prsa, in segel v sukno po revolver. On pa je pograbil očeta po obrazu, take da je pri prvem udarcu padel. Nato ga je v silni razburjenosti še parkrat udaril po glavi in zbežal. Pravi, da ni vedel, kje je očeta pobil do smrti. Polagoma pa je priznal vedno več, posebno ko so ga izdale razne priče in se mu dokazale tako obremenilne okoliščine, da ni mogel več tajiti.

Pričevanje.

Njegova nevesta Frančiška Gorjupova je izvedela, da je bil isti večer pri njej in sicer še precej pozno. Na njem ni opazila nobene izpremembe, pač pa je tožila, kako je oče skop in nasilen. Ostale priče: mati, brat in drugi so potrdili, da so bile v tej hiši res nemorne razmere in da ni bilo v družini nikdar pravega sporazuma. Oče je bil surov in zakrknjen, je malo obdeval z družino in ni pokazal nobene ljubezni do žene in otrok. Otroci pa so bili vsi za mater in to že od zgodnje mladosti. O dogodku samem pa ni bilo nobenih

prič, ker se je to zgodilo med 6. in 7. uro zvečer na samotni cesti in je dobila hči očeta mrtvega še le drugo jutro, ko je šla na delo.

Poškodbe

ki jih je imel pokojni na glavi so bile strašne. Smrt je nastopila vsled otrpnosti in krvavitve možgan. Sodni zdravnik dr. Travner je ugotovil, da je bila že prva poškodba na nosu smrtna in da se je mož že po prvem udarcu onesvestil in je padel. Dalje je imel na glavi še tri težke rane in je bila lobanja razbita na 18 kosov. Udarci so morali biti silni in je bil skoro vsak sam zase smrtel.

Slab vtis

pa je napravilo za obtožena poročilo, da je bil fant precej delomirjen, slabega slovesa in udan tatvini. Zglašal se je tudi v raznih hotelih z različnimi imeni in se je izdajal za doktorja ali pa za železniskega uradnika.

Vprašanja.

Senat je stavljal poročnikom 4 vprašanja in sicer prvo na umor, drugo na uboj, tretje če je prazno bojezen ali usodno zmota sam zakrivil in pa če je vsled tega, ker je pokojni Jerin pri prikliski, navedeni v prvem in drugem vprašanju, posegel v žep in rekel, da ga bo ustrelil, nastala za obtožena taka zmota, da mu v njegovem dejanju ni dala spomati ludodelstva.

Državni pravdnik

se je temu dodatnemu vprašanju protivil, češ da je nepotrebno, ker se je obtoženeц zagovarjal s silobranom, in če je bil v silobranu, ne more biti govora o zmoti. Predlagal je za morilca svojega očeta najstrožjo kazen. Prokleta naj bo roka, ki jo je otrok položil na svojega očeta ali mater in naj se posuši. To mora biti, ker sicer postane človeška družba zverinjak. Obtoženeц-morilec bi se moral sam obsoditi in izvršiti kazen. Pogazil je

zakon ljubezni in spoštovanja in je poglaj očeta brez računa z Bogom in ljudmi v smrt. Tak slučaj sega tudi globoko v narodovo dušo in je pri tem prizadeto celo javno mnenje, ki zahteva zadoščenja. Motiv dejanja je bil, da postane morilec gospodar, njegov zagovor je lepo perje, da pokrije vso gnusobo. Po umoru pa je šel fant še vasovat k svoji nevesti in mamo, da bi se obesil na prvo drevo, se je šel ženit. Mesto da bi opral krvave roke v solzah kesa, je valil skalo na grob svojega očeta. Vzdržuje v cellem obsegu svojo obtožbo in zahteva ostro kazno.

Zagovornik.

je slikal res žalostne družinske razmere, in je poudarjal, da se mora vpoštevati, kakšen namen je imel obtoženeц pri dejanju. Zanikal je umor in je trdil, da fant do drugega dne ni niti vedel, da je očeta ubil, marveč je bil mnenja, da ga je le ranil

Sodba.

Porotniki so vprašanje na umor zanikali z 9 glasovi, z ravno toliko glasovi pa so potrdili vprašanje glede uboja. Vprašanje glede zmote pa so soglasno zanikali. Na podlagi tega pravdoreka je bil obsojen 21 letni Jerin na 12 let težke ječe.

Senatu je predsedoval dvorni svetnik in predsednik dol. sodišča dr. Oton Papež, votanta sta bila sodnika dr. Peterlin in Peter Keršič, državni pravdnik Domenico, zagovornik pa dr. Kreč. Pri obravnavi, ki je trajala skoro do srede popoldneva, je bila cel čas nabito polna dvorana. Obravnave se danes nadaljujejo.

Poizvedovanja.

Izgubljeno. Knjiga, ki ima vrednost samo za duhovnika — (brevir), se pogreša. Kdor jo zasledi (morda med knjigami katkega mladostnega fantiča), naj bi jo prinesel proti nagradi v sakristijo stolne cerkve.

1.000 Din je izgubil nižji uradnik. Ker je to cela njegova plača, se prosi pošten najditelj, da odda bankovec proti nagradi na upravnishvo »Slovenec«.

VIII. Mednarodni vzorčni velesejem v Pragi 16.—23. III.

Pojasnila in legitimacije daje:
Čehoslovaški konzulat, Aloma Company
Ljubljana. Ljubljana.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. vřš.
Normalna barometriška višina 736 mm.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Termometer v F	Nebesni vetrovi	Pravilni v mm
3.3. 21 h	733.6	5.4	0.4	obl. j. z.	
4.3. 7 h	733.1	3.8	0.5	obl. j. z.	6.5
4.3. 4 h	733.0	8.0	0.4	dež jug	

ZNIZANE cene za otroške vozičke, ki se dobijo v veliki izbiri direktno v domači tovarni otroških vozičkov in dvokoles TRIBUNA F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta 4. Istotam se dobijo po znižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pneumatika ter se sprejemajo v polno popravo za emajljanje in ponikanje dvokolesa, otr. vozički, šiv. in razni drugi stroji. Prodaja tudi na obroke. 1087

Vodjo za reklamni oddelek

pod ugodnimi pogoji išče industrijsko podjetje. Obširne ponudbe pod šifro „VODJA REKLAME“ na Marštan, Maribor.

Pletarske delavce

vsposobljene, iščem za izdelovanje pletenega pohištva in vse ostale pletarske robe. Nastop službe 15. marca letos. Ponudbe naj se pošljejo na: Mavro Schlenger, Varadzin. 1166

Sprejemem VAJENCA

za SEDLARSKO in LIČARSKO OBRT v Ljubljani. — Naslov v upravi pod 1217.

V NOBENI HIŠI

naj ne manjka knjiga »Babilonska uganka«. Dobi se v vseh večjih knjigarnah.

Službe majerja

išču oženjen par brez otrok, vešč slov., nemškega jezika, zmožen samostojnega vodstva gospodarstva. Nastop 1. aprila. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenec« pod »MARJIV« št. 1218.

Iščemo izvrstno kvalificir. nadmonterja

za visoko napetost in PRO-VIZIJSKEGA POTNIKA za elektromaterijal in motorje. »ELIN«, družba za elektr. industrijo z o. z., Ljubljana, Dunajska c. 1, IV. nadst.

Potrtega srea naznanjam vsem sorodnikom in znancem žalostno vest, da je naš srčno ljubljani soprog in oče, gospod

IVAN ILOVAR

— posestnik v D. M. Polja — dne 1. III. 1924 po dolgi in mučni bolezni, previden z vsemi sv. zakramenti izdihnil svojo blago dušo.

Žalujocha soproga MARIJA in sin FELIKS. Pogreb se je vrřil včeraj, 3. marca 1924.

Zahvala. V svojem in imenu obeh svojih sorodnikov izrekam najpriščnejšo zahvalo vsem, kar ste o priliki smrti naše nepozabljene mame in žene, gospe

Marije Pleško

dobrega storili. Priščna zahvala bodi tudi bratom in sestram in vsem sorodnikom, dalje Marjini družbi, znancem in prijateljem, ki so jo spremili in molili na njeni zadnji poti. — Prosim, molite za dušni blagor pokojnice!

Ljubljana, dne 3. marca 1924.

Anton Pleško in otroci.

KUHARICA

dobra moč, se sprejme s 15. marcem t. l. Prednost imajo one z večletno službo. Vsa oskrba v hiši, plača po dogovoru. Ponudbe se prosijo na hotel »Triglav«, Sevnica. 1213

Iščem

praktikanta

že vpeljanega v LESNO STROKO, večje tudi pisarniških del — zanesljivo moč — voljašine prostega. Ponudbe poslati na PARNI ŽAGA FRANC OSET — SV. PETER v SAV. DOL.

—————

Za skorajšnji vstop Iščemo PRVOVRSTNEGA

URADNIKA (URADNICO)

ki zna perfektno stenografirati in pisati na stroj. — Pisane ponudbe z vsemi potrebnimi podatki naj se naslovi na: Združene papirnice Vevče, p. Dev. Mar. v Polju. 1212

LOKAL

primeren za DELAVNICO iščem v mestu za takoj; ev. popravila prevzajem na lastne stroške. Plačam tudi lahko za pol leta naprej. Cenj. ponudbe na upravo lista pod številko 1220.

MEBLOVANO SOBO

s posebnim vhom, elektr. razsvetljavo, na Dunajski cesti, takoj oddam boljsemu, solidnemu gospodu. Naslov pove uprava pod št. 1195.

VELIKA ZALOGA VSEGA

elektrotehničnega materijala
MOTORJEV - SVETILNIH TELES - GRADNJE ELEKTRARN - INSTALACIJE

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

Leopold Tratnik

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA 25.

NA DEBELO! NA DROBNO!

Upravo lista

(revijo) sprejemem poceni. — Ponudbe pod »UGODNO« na upravo »Slovenec«.

BABILONSKA UGANKA

ki kaže, da se lahko razumejo vsi narodi med seboj, se dobi zopet v vseh večjih knjigarnah. 1222

Stanovanje!

KDO ZAMENJA stanovanje s sobo s številnikom z enakim ali večjim? — Ponudbe na upravo pod šifro: »ZAMENJANO«.

DOBRO in POCENI VINO

belo in rdeče — nudi tajništvo Kmet. podružnice Adlešič, Belokrajina.

Pri »BOBENČKU«

Ljubljana, Sv. Petra cesta, na pepelnico la namočena POLENOVKA

čez ulico. 1206

Zvon

Železen, cirk. 282 kg, pripraven za mrtvaški zvonček, radi nabave novih ceno na prodaj po dogovoru. — Kje, pove uprava pod št. 1211.

POZOR! POZOR!

Ostanki za perilo so naprodaj po polovični ali zelo znižani ceni. Ne zamudite ugodne prilike! Resljeva cesta 30/I, desno. 1205

Riževe otrobe

kilo po 3 K z vrečo vred se dobe pri FRAN POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. 1149

Polenovka

fina, vsak dan sveže namočena. Anton VERBIČ, delikatese in špecerija, Ljubljana. 1057

PREMOG

lep, črn, s 4500 kalorijami prodaja iz svojega rudnika »Sloven. premogokopna družba« z o. z. v Ljubljani, Wolfova ul. 1/L po 300 Din. postaja Ormož, 350 Din postaja Ljubljana in 400 Din v Ljubljani na dom dostavljeno za 1000 kg. 989

Od 16. do 23. marca 1924.

Pojasnila in legitimacije daje:

Čehoslovaški konzulat

Ljubljana Breg 6

Aloma Company,

d. z. o. z.

Ljubljana,

Kongresni trg 3

*

Mednarodni vzorčni velesejem v Pragi

Najugodnejša

prilika za nakup

vsakovrstnega blaga,

ki je razstavljeno v

17 skupinah. Nad 2000 razstavljalcev. Izredne potovalne

ugodnosti 33% popusta na češko-

slovaških železnicah, veljavno tudi za

brzovlake. Čehoslovaški vizum za potne

liste popolnoma odpade, ker posetniška legitimacija nadomestuje istega.

Od 16. do 23. marca 1924.

IVAN ZAKOTNIK

Telefon št. 379

mestni tesarski mojster

Telefon št. 379

Ljubljana, Dunajska cesta 46

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostreže hiše, vile, tovarne, cerkve in zvoniki; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezov, mlinov.

Parna žaga

Tovarna furnirja

Krojači pozor!

Javljamo, da smo prejeli novo pomladno in letno kolekcijo sukna in potrebščin

IZBERA VELIKANSKA OSOBITO PRIKLADNE CENE

Kolekcije pošljemo ozbiljnim reflektantom krojačem BREZPLACNO

Arnošt Ney d. d. Zagreb I
Boškovičeva ul. 41

Mery Schott roj. Menardi

v nedeljo, dne 2. marca, ob 7 uri zvečer, po dolgi, mukepolni bolezni, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice se vrři v torek, dne 4. marca, ob 4. uri iz hiše žalosti, Dunajska cesta 29, na pokopališču k Sv. Križu. Maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi Mar. Oznanenja. Ljubljana, dne 3. marca 1924.

ZALUJOČI OSTALI

Lepa HIŠA

pol ure od Ljubljane, ob železni cesti s 5 sobami, 2 kuhinjama in veliko delavnico, pripravno za vsako obrt ali skladišče, z električno razsvetljavo, UGODNO NA-PRODAJ. Kapcu vse takoj na razpolago. — Natančna pojasnila daje Ivan Vrhovec, Dravljice 102, pri Ljubljani.

Kupim za takoj:

PISALNI STROJ, mali format, dobro ohranjen; DINAMO, 220 Volt, do 10 PS, dalje 2ELEZNO STRUŽNICO (Drehbank) za struganje in POLNOJARMENIK, najmanj 650 mm promera. — Istotam se sprejmejo dobri in zanesljivi OGLARJI. — Vpraša se pri upravi »Slovenec« pod št. 1181.